

Innhold

Kapittel 1

Dynamisk immaterialrett	17
1.1 Innledning.....	17
1.1.1 Tema og formål.....	17
1.1.2 Uttrykket immaterialrettigheter.....	19
1.1.3 Formålet bak immaterialrettigheter og enerettsposisjonen	21
1.1.4 Uttrykket <i>formuesgode</i>	22
1.1.5 Hjemmelskonflikter og dobbeltsuksesjonskonflikter	25

Kapittel 2

Metode og rettslige utgangspunkter	27
2.1 Innledning og et metodisk utgangspunkt.....	27
2.2 Metode	31
2.2.1 Innledning.....	31
2.2.2 EØS-retten.....	34
2.2.3 Immaterialrettigheter og EMK P1-1.....	40
2.2.4 Nordisk og internasjonalt materiale	41
2.2.5 Sammenheng, systembetraktninger og ønske om konsekvens.....	43
2.3 Rettslige utgangspunkter	47
2.3.1 Rettighetenes overgang	47
2.3.2 Først i tid, best i rett - og ingen kan overføre bedre rett enn den en selv har	48
2.3.3 Utgangspunktene for kreditorenes beslagsrett	50
2.4 Immaterialrettens formuesgoder.....	52
2.4.1 Innledning.....	52
2.4.2 Varemerkerettens formuesgoder	53
2.4.3 Patentrettens formuesgoder	55
2.4.4 Designrettens formuesgoder	58

2.4.5	Opphavsrettens formuesgoder	59
2.4.6	Lisensavtaler som formuesgoder	64
2.5	Kollisjonsreglene og hensynene de bygger på	70
2.5.1	Innledning	70
2.5.2	Patentloven § 44 a og varemerkeloven § 56 b	70
2.5.3	Rettighetskollisjoner som reguleres av designloven § 54 fjerde ledd	75
2.5.4	Reglene om godtroekstinksjon i immaterialrettslovene	76
2.5.5	Reglene om kreditorekstinksjon i immaterialretten	85
2.5.6	EMK P1-1 og de norske reglene om kreditorekstinksjon	89
2.6	Oppsummering og veien videre	98

Kapittel 3

Kollisjonsreglenes rekkevidde	99
3.1 Innledning	99
3.2 Hjelpebegrepene hjemmelspersonkonflikten og dobbeltsuksesjonskonfliktene, metodiske utfordringer	99
3.3 Fremgangsmåte ved tvil om et rettserverv kan ektingveres i medhold av kollisjonsreglene	103
3.3.1 Innledende utgangspunkter for vurderingen	103
3.3.2 Royaltyheftelser	104
3.3.3 Kjøpsopsjoner og forkjøpsrettigheter	109
3.3.4 Forliksavtaler	110
3.4 Hvordan kunne registreringsbestemmelsene og kollisjonsreglene vært utformet	112
3.4.1 Innledning	112
3.4.2 Hvilke rettsstiftelser får rettsvern ved registrering i andre registre ordnet etter formuesgode?	115
3.4.3 Hvorfor ble ikke patentloven og varemerkelovens kollisjonsbestemmelser mer generelt utformet	117
3.4.4 Skillet mellom lisens og overdragelse - behovet for notoritet rundt avtalens innhold	118
3.4.5 Forslag til løsning	119
3.4.6 Hvilke rettsstiftelser kan ektingveres i medhold av varemerkeforordningens og designforordningens kollisjonsregel?	120
3.4.7 Gjennomføringen av varemerkedirektivet artikkel 23	124
3.4.8 Situasjonen på designrettens område i EU	128

Kapittel 4

Kreditorvern uten lovfestet krav til rettsvernsakt 129

4.1 Kollisjonen mellom erverver og overdragers konkursbo 129

 4.1.1 Innledning..... 129

 4.1.2 Oppfatningen i teorien og oppfatningens betydning som rettskildefaktor 131

 4.1.3 Avtaleprinsippets opprinnelse og begrunnelse..... 133

4.2 Er avtaleprinsippet en god regel for immaterialrettigheter? 133

 4.2.1 Innledning..... 133

 4.2.2 Hva skal til for at kreditorene må respektere avtalen - innledning 134

 4.2.3 Ugyldighet og proformavurderingen 135

 4.2.4 Hva forteller proformavurderingen oss om behovet for rettsvernsakt? 139

 4.2.5 Samlet overdragelse av forskjellige immaterialrettigheter og faren for en fastlåst situasjon..... 141

 4.2.6 Forhindrer reglene om kreditorekstinksjon ved manglende registrering kreditorsvik? 143

 4.2.7 Ønske om at immaterialrettsregistrene bør gi et korrekt bilde av hvilke heftelser tredjepersoner må respektere 147

 4.2.8 Kort om hvordan omstøtelsesreglene ivaretar kreditorenes interesser 148

4.3 Oppsummering 148

Kapittel 5

Immaterialrett er kjøpt, men ikke betalt: Overdragers mulighet til å holde det solgte tilbake, i kollisjonen mellom overdrager og erververs suksessorer og kreditorer 150

5.1 Innledning..... 150

5.2 Rettslig utgangspunkt 151

5.3 Forhold som skiller vurderingen av selgers hevingsrett ved salg av immaterialrettigheter fra den samme vurderingen ved overdragelse av andre formuesgoder..... 153

5.4 Hevingsforbehold tatt ved salg av immaterialrettigheter som ikke kan pantsettes særskilt 156

 5.4.1 Kan hevingsforbehold få rettsvern?..... 156

 5.4.2 Ulovfestet ekstinksjon av selgers forbehold tatt i immaterialrett som ikke kan pantsettes særskilt 161

 5.4.3 Avsluttende bemerkninger og forslag til klargjøring 162

5.5	Hevingsforbehold tatt ved salg av immaterialrettigheter som kan pantsettes særskilt	162
5.6	Når er en immaterialrett «overgitt», «levert» eller «overtatt».....	166
5.6.1	Forskjellig tidspunkt for tap av hevingsrett avhengig av om immaterialretten kan pantsettes særskilt eller ikke	166
5.6.2	Forskjellige alternativer, og forslag til løsning.....	166
5.7	Tvilstilfelle – situasjonen der lisenstakeren skal bli innehaver etter hvert...	170
5.8	Selger hever kjøpsavtalen før konkursåpning.....	172

Kapittel 6

S er konkursbo og B er godtroende avtaleerhverver av patentrett, registrert varemerkerett eller designrett

6.1	Innledning.....	173
6.2	Patentrettigheter og registrerte varemerkerettigheter	175
6.3	Designrett	176

Kapittel 7

Konflikter med rettsstiftelser i bakenforliggende ledd

7.1	Konflikten mellom aktsomt godtroende avtaleerhverver, og rettighets- havere som utleder rett fra overdragers rettsforgjenger	179
7.2	Konflikten mellom kreditorer og rettserververe som utleder rett fra debitors rettsforgjenger.....	184
7.2.1	Innledning.....	184
7.2.2	Konkursboets ekstinksjonsadgang	184
7.2.3	Hvordan burde regelen vært utformet	187

Kapittel 8

Et praktisk blikk – erverv av patentrettigheter og registrerte varemerkerettigheter

8.1	Kjøpers perspektiv.....	189
8.2	Selgers perspektiv.....	191

Kapittel 9

Utleggspant og driftstilbehørspant – rettsvernsspørsmål

9.1	Innledning.....	193
9.2	Immaterialretter som omfattes av driftstilbehørspant.....	193
9.3	Rettsvern for utlegg tatt i immaterialrett som ikke kan pantsettes særskilt	195
9.3.1	Innledning.....	195

9.3.2	Utlegg i ervervet og overdragelig opphavsrett	195
9.3.3	Oppfinnerretten og designerens enerett til å søke design	198
9.3.4	Designrett.....	199
9.4	S er driftstilbehørspanthaver og B er en rettighetshaver med rettsstiftelse som nevnes i patentloven § 44 a og varemerkelovens § 56 b første ledd	201
9.5	S er en rettighetshaver av en rettsstiftelse som nevnes i kollisjonsreglens første ledd, og B er driftstilbehørspanthaver	202
9.6	Rettsstiftelser som har fått rettsvern ved tinglysning i løsreregisteret samme dag.....	203
9.7	Driftstilbehørspanthaver får rettsvern samme dag som utlegg i designrett omfattet av driftstilbehøret registreres i designregisteret.....	204
9.8	Oppsummering og veien videre.....	205
9.9	Kollisjonen mellom driftstilbehørspanthaver og avtaleerverver der patent- eller varemerkerettigheter overdras i strid med panteloven § 3-7	206
9.10	Rettslig virkning.....	208
9.11	Er dette en god løsning?	208
9.12	Konflikten mellom driftstilbehørspanthaver S og godtroende avtaleerverver (B2)	209
9.13	Rettstap av S' rett på ulovfestet grunnlag til fordel for B2?	211
9.13.1	Momentant ekstinktvt godtroerverv	211
9.13.2	Konflikten mellom B2 og S med utleggspant som får rettsvern ved tinglysning i løsreregisteret	214
9.13.3	Forslag til forbedring.....	214

Kapittel 10

	Rettsstiftelser etablert i lisensavtaler - underlisenser og kreditorbeslag	216
10.1	Innledning.....	216
10.2	Konflikten mellom lisensgiver og underlisenstakeren	217
10.2.1	Underlisens meddelt i strid med videreoverdragelsesforbudet	217
10.2.2	Lisensavtalen var hevet når underlisensen ble etablert.....	218
10.3	Underlisenstaker mot underlisenstaker	218
10.3.1	Innledning.....	218
10.3.2	Designloven § 54 fjerde ledd	219
10.3.3	Regulerer patentloven § 44 a og varemerkeloven § 56 b konflikten mellom to underlisenstakere?.....	220
10.4	Underlisenstakeren mot lisenstakerens kreditorer.....	222
10.5	Kollisjonen mellom en underlisenstaker og innehaverens etterfølgende avtaleerverver eller kreditorer	224

10.5.1	Innledning.....	224
10.5.2	Lisenstaker 1 har fått rettsvern for sin lisensrett	225
10.5.3	Lisenstaker 1 har ikke registrert lisensavtalen	225
10.6	Kollisjonen mellom lisenstakerens kreditor (S), og etterfølgende avtaleervertvere og kreditorer (B).....	229
10.6.1	Innledning.....	229
10.6.2	Rettsvernsakt for utlegg i patentlisensavtaler og varemerkisensavtaler	230
10.6.3	Rettsvernsakt for utlegg i designlisenser og opphavsrettslisenser	232

Kapittel 11

Tap eller begrensning av Hs enerettsposisjon til fordel for avtaleervertver (B) i hjemmelskonflikten

	234
11.1	Innledning.....	234
11.2	Kollisjonsreglene regulerer ikke konflikten mellom H og B i disse tilfellene.....	235
11.3	Hs ugyldighetsinnsigelser	236
11.3.1	Sterke og svake ugyldighetsgrunner.....	236
11.3.2	Proformaavtaler og avtaleloven § 34	238
11.4	Bortfall eller begrensning av Hs rett til fordel for B	240
11.4.1	Innledning.....	240
11.4.2	Høyesterettspraksis om rettighetsbortfall på ulovfestet grunnlag.....	241
11.4.3	Forhold som gjør seg gjeldende ved vurderingen av om immaterialrettigheter bør kunne være gjenstand for ulovfestet rettighetsbortfall	245
11.5	Lovfestede regler om begrensninger av enerettsposisjonen.....	248
11.5.1	Innledning.....	248
11.5.2	Hensynet bak lovfestede begrensninger i enerettsposisjonen.....	249
11.5.3	Regler om begrenset utnyttelsesrett til fordel for inngripere i aktsom god tro.....	252
11.5.4	Forholdet til EU-retten og håndhevelsesdirektivet	257
11.5.5	Forslag til forbedring.....	259
11.5.6	Begrensning av innehaverposisjonen til innehavere av registrerte varemerkerettigheter på ulovfestet grunnlag	260
11.6	Ulovfestet ekstinksjon eller begrensning i enerettsposisjonen?.....	267
11.6.1	Innledning.....	267
11.6.2	Aktsom god tro og omfattende investeringer er ikke alene tilstrekkelig	268

11.7	Tap av vindikasjonskravet ved passivitet, krisesituasjon og samtykkeregler	271
11.7.1	Innledning.....	271
11.7.2	Tap av vindikasjonskravet som følge av passivitet.....	272
11.7.3	Krisesituasjon	275
11.7.4	Samtykkeregler.....	277
11.8	Kollisjonen mellom S med utnyttelsesrett etter patentloven § 59 a, designloven § 41 a og åndsverkloven § 83	286
11.8.1	Innledning.....	286
11.8.2	Forslag til forbedring.....	287

Kapittel 12

B har kjøpt et parti fysiske formuesgoder, der bruk eller videresalg vil

krenke Hs immaterialrett	289
12.1 Innledning.....	289
12.2 Forutsetninger	291
12.3 Aktualitet.....	291
12.4 Kommer godtroervervloven til anvendelse.....	292
12.5 Ekstinksjon eller begrensning?	295
12.6 En mulig mellomløsning	297

Kapittel 13

Rettighetskollisjoner mellom to avtaleerververe i situasjoner

kollisjonsreglene ikke regulerer	299
13.1 Dobbelt suksessjonskonflikten og opphavsrettigheter	299
13.1.1 Diskusjonen i teorien.....	300
13.1.2 En mulig mellomløsning.....	301
13.1.3 Dobbelt suksessjonskonflikten knyttet til oppfinnerretten, designerens enerett til å søke design	303
13.1.4 Varemerkerett som bare nyter vern gjennom innarbeidelse	304
13.2 Kollisjonen som involverer en rettsstiftelse som kan gjøres gjeldende overfor enhver, men som ikke kan ekstingveres i medhold av kollisjonsreglene	305

Kapittel 14

Avslutning	307
-------------------------	-----

Kildeoversikt	309
Litteratur.....	309
Norske lover.....	314

Endringslover	321
EU-direktiver	321
EU-forordninger	322
Forskrifter	323
Stortingsmeldinger	323
Uttalelser fra lovavdelingen	323
Norske lovforarbeider	323
Etterkontroll	326
Norsk rettspraksis.....	326
Forvaltningspraksis.....	328
Konvensjoner og traktater.....	328
Avgjørelser fra EMD.....	328
Charter.....	328
Avgjørelser fra EU-domstolen.....	329
Avgjørelser fra EU-domstolens underinstans	329
EU-dokumenter.....	329
Svenske lover	330
Svenske lovforarbeider	330
Avgjørelser fra Högsta domstolen i Sverige	330
Danske lover	330
Danske forarbeider	330
Avgjørelser fra Højesteret i Danmark	331
Britiske lover	331
USA	331
Internasjonale utredninger og anbefalinger.....	331
Internettadresser	332
Stikkord	333